

Referansegruppemøte Samlinger

Tid: Torsdag 16. november 2000
Sted: Radisson SAS Royal Garden Hotell, Trondheim
Møteleder: Anette Breder Koch

- 15:00** **Godkjenning av dagsorden**
- 16:00** **Godkjenning av referat fra forrige møte** (se referat)
- 17:00** **Orienteringssaker**
- a) **Samlingssjef**
 Roy Gundersen orienterer.
 (Vedlegg kommer)
- 18:00** **Oppfølging av saker fra tidligere møter**
- a) **Sak 13:99: Periodika som kommer i årlige kumulerte utgaver**
 ([Vedlegg](#))
- 19:00** **Katalogisering av musikk - anbefalt praksis**
 Retningslinjer må godkjennes av referansegruppen for samlinger.
 (Vedlegg: '[Katalogisering av musikk : anbefalt praksis](#)' (web-dokument). Utskriftsversjon finnes på web-siden for håndbøker)
- 20:00** **Fortekstformatet i BIBSYS WebSøk og innførsler på personnavn**
 ([Vedlegg](#))
- 21:00** **Øke innholdsinformasjon om katalogiserte bøker i BIBSYS**
 ([Vedlegg](#))
- 22:00** **Katalogisering av film i form av video/DVD/laserplater**
 ([Vedlegg](#))
- 23:00** **Feltet 260 \$b for hovedoppgaver**
 ([Vedlegg](#))
- 24:00** **Koder for form, innhold og genre**
- a) **Form og genre og 008-koder i BIBSYS**
 ([Vedlegg](#))

b) Nye obligatoriske koder i 008

[\(Vedlegg\)](#)

c) Samordning av koder for form og innhold

Saken skal diskuteres i referansegruppen for Akkvisisjon. Behandling i referansegruppen Samlinger er avhengig av resultatet etter diskusjonen i Akkvisisjon.

[\(Vedlegg\)](#)

25:00 Registrering av prosjektnummer

[\(Vedlegg\)](#)

26:00 I-analytt-funksjonen i BIBSYS

[\(Vedlegg\)](#)

27:00 Statusrapport fra monoperi-gruppa

(Vedlegg kommer)

28:00 Autvakt og ressurser til brukerstøtte i BIBSYS

[\(Vedlegg\)](#)

29:00 Nye endringsforslag

[\(Vedlegg\)](#)

30:00 Eventuelt

Vedlegg til 18:00A

Sak 13:99 Periodika som kommer i årlige kumulerte utgaver

Denne saken har det så vidt vi skjønner ikke blitt fattet endelig vedtak på. Vi har diskutert denne problematikken ved UBiT og har en del kommentarer og spørsmål.

Kumuleringer

I vedlegget til saken diskuteres kumuleringer ut ifra eksemplet med Rettens gang og Heimevernsbladet. Hva er en kumulering? Er det kun en innbindingssak, eller innebærer det en "fletting" av innholdet?

Definisjoner som finnes: 1) Kumulering: "Sammenbearbeidelse av flere bibliografier, registre, kataloger og lignende for mindre tidsrom til enheter som dekker det samlede tidsrom" (Utkast til fagterminologi for bibliotek og dokumentasjon / Norsk dokumentasjonsgruppe. Studieguppe for terminologi. 1976). 2) Cumulated volume: "A publication consisting of entries for a bibliography, catalogue, indexes, etc. which have previously appeared in periodically published parts, and reassembled into one sequence". 3) Cumulation: "The progressive inter-filing of items arranged in a predetermined order and usually published in periodical form, the same order of arrangement being maintained" (Harrod's librarians glossary. 1995).

Egen nummerering

Hva menes med betegnelsen "egen nummerering" i vedlegget? Vanskelig å se at Rettens gang og Heimevernsbladet har "egen nummerering" på den innbundne utgaven. Rettens gang har fortløpende paginering og gis ut med felles tittelblad for årgangen i årets siste nummer. Den "ferdiginnbundne" årgangen fra utgiver og den vi har bundet inn selv, ser derfor identisk ut. Heimevernsbladet er bare lagt sammen med tittelblad for hvert nummer og gitt et omslag. Ikke noe felles tittelblad.

I følge CONSER skal det vel da være en bibliografisk post?

Kvalifikatorer

Rettens gang har 3 forskjellige poster i BIBSYS med 3 kvalifikatorer: "Trykt utg.", "Mikrofilm utg." og "Innbundet utg." Den innbundne utgaven er også en trykt utgave. Vi foreslår derfor i stedet å ta med intervallet i kvalifikatorene, for eksempel \$q årlig : trykt utg., og ikke bruke "innbundet utg." som kvalifikator." Kvalifikatoren "innbundet utg." er brukt flere steder i BIBSYS.

Vennlig hilsen

Elsa Ytterland

Vedlegg til 20:00

Fortekstformatet i BIBSYS Websøk og innførsler på personnavn

Fortekstformatet i BIBSYS Websøk er sterkt misvisende. Dette gjelder først og fremst for visningen av poster. Alle som har fått innførsel i 100 eller 700 blir angitt å være forfattere uavhengig av den reelle funksjonen de har. Innførsler lages med bakgrunn i katalogiseringsreglene og dermed er det ikke bare forfattere som får innførsel i katalogen. I noen tilfeller vil f.eks. oversetter eller illustratør få innførsel. Da vil denne personen være likestilt med forfatteren i BIBSYS Websøk. Selv om det går fram av resten av beskrivelsen i treffet (eg. 245 \$c) hvilken funksjon den enkelte person har, er ikke dette forståelig for alle brukere. Vi får stadig henvendelser fra forfattere som ber oss om å rette opp beskrivelsen fordi den er gal slik de har søkt den i BIBSYS Websøk. Reaksjonene er av typen "det er jeg (og bare jeg) som er forfatter av dette verket, NN har ikke skrevet noe...". Det er vanskelig å overbevise personen om at det er systemet som genererer slike misvisende opplysninger og at vi ingenting kan gjøre.

Fortekstformatet i søkeskjermen bør også bli bedre. Her er teksten "forfatter" for søk på personnavn. Teksten burde kanskje vært endret til "person" el.l. Online brukerhjelp for dette søkefeltet bør i alle fall bli mer utfyllende.

Forslag til løsning:

BIBSYS bør innføre delfelt \$e (Betegnelse for funksjon) fra NORMARC for feltene 100 og 700. Det som registreres i dette delfeltet bør så generere forteksten i BIBSYS Websøk.

Med vennlig hilsen

Frank B. Haugen

Fagleder, Katalogkontoret

NB Rana

Vedlegg til 21:00

Øke innholdsinformasjon om katalogiserte bøker i BIBSYS

Forslag til vedtak:

Det settes i gang aktivt arbeid for å finne en løsning som sikrer at utfyllende innholdsinformasjon om utgitte bøker kan finne sin plass i BIBSYS-postene. Med utfyllende innholdsinformasjon tenkes det på:

- Innholdsfortegnelser (dette er det viktigste)
- Eventuelt tilleggsinformasjon av typen forlagsinformasjon, "vaskesedler", bokomtaler.

I alle fall den viktigste informasjonen (innholdsfortegnelsene) må være søkbare for brukerne, og lett å kalle fram. Det må legges vekt på å finne løsninger som innebærer en automatisk avlevering av slik informasjon fra forlag og utgivere som gjerne allerede i dag har denne informasjonen lagret elektronisk. Avtaler om avlevering forutsettes inngått mellom litteratureier (gjerne bibliotekksortier) og leverandør. BIBSYS må legge forholdene til rette for at dette blir mulig.

Begrunnelse:

Dette er en viktig sak motivert ut fra det er viktig å gjøre den informasjonen som ligger i bøker bedre tilgjengelig. Tidsskriftartikler innen vitenskapelig litteratur indekseres på en utmerket måte, mens bøker er betydelig mindre påaktet mht innhold. Spesielt vil bøker som inneholder flere selvstendige arbeider få en lite dekkende inngang i katalogene. Med søkbare innholdsfortegnelser blir situasjonen en annen.

Mvh
Harald Bøhn
Publikumssjef
Universitetsbiblioteket i Trondheim

Vedlegg til 22:00

Katalogisering av film i form av video/DVD/laserplater

Katalogisering av film i ulike fysiske uttrykk er problematisk. Høgskolen i Volda og Høgskolen i Lillehammer har dette året diskutert saken, som ble sendt til katvakt v/Liv Lundeby. Høgskolen i Lillehammer ønsker nå at referansegruppa for samlinger tar opp saken.

I korthet går saken ut på å velge mellom det å katalogisere trykkangivelse fra verkets originalutgivelse eller fra den fysiske manifestasjonen i den beskrivende katalogiseringen. Hitchcocks "Psycho" ble utgitt av Universal i 1960, mens Esselte video i Norge ga den ut i videoformat i 1987. Katalogiseringsreglene slik de blir praktisert av f.eks Høgskolen i Volda velger opplysningene fra den fysiske videomanifestasjonen, mens vi velger, av hensyn til brukerne, verkets opprinnelige data, men med tilleggsopplysninger om videodistribusjon.

Forslaget til avvik fra nåværende katalogiseringsregler blir som følger:

Kortsiktig løsning:

Ved katalogisering av video/DVD/laserplater av film skal det i felt for ansvarshavende og i felt for trykkangivelse registreres opplysninger fra det originale verket, men det gis tilleggsopplysninger om

video- /DVD-distribusjonens år i tillegg i felt for trykkangivelse. Det er hensiktsmessig om denne tilleggsopplysningen innledes med en delfeltkode, slik at en tar høyde for, og forenkler en framtidig konvertering til FRBR modellen.

Det kan også tenkes at dette tillegget utvides til å inneholde sted, utgiver og år for videodistribusjonen, i henhold til katalogiseringsreglene 1.4F4.

Langsiktig løsning:

En annen mulig løsning kan være at det originale verket katalogiseres i den "overordnede" beskrivelsen, og at de fysiske manifestasjonene/uttrykkene "lenkes" i henhold til eventuelt ny praksis i FRBR prinsippet slik som det tenkes gjort for periodika. Som langsiktig løsning vil en innføring av 4-lags modellen i FRBR i hele BIBSYS løse problemet.

Argumentasjonen følger under:

Hvorfor avvik fra reglene

Vi her på biblioteket HiL er fullstendig klar over at vår katalogiseringspraksis av videokassetter, DVD eller laserplater ikke er i samsvar med Katalogiseringsreglene, - som i utgangspunktet gjelder bøker, men også skal gjelde materiale som video ol.

Grunnprinsippet i disse reglene er at en katalogiserer det fysiske dokumentet en har foran seg, og at f.eks to utgaver av ei bok dermed blir ulike dokument. Å overføre denne tanken til en videoutgave av en film er etter vår mening ikke helt parallell, det er fortsatt samme verket, den er ingen ny "utgave". Innholdsmessig er dette mer sammenliknbart med et "opprett", men med et annet format.

Vi vil her peke på hvilke problemer den korrekte katalogiseringen medfører, og vil argumentere for den praksis vi har lagt oss på.

- Det viktigste argumentet er hensynet til brukerne, her filmfolk og filmvitere. For disse er det produksjonsåret- og selskapet som er viktig, det er ikke hvilken videodistributør som står bak den aktuelle videoen – eller året, som er interessant. Hvis brukerne skal benytte BIBSYS som en kilde, må disse primære opplysningene med.
- Ved den riktige katalogiseringen kommer året og utgiveren for *videodistribusjonen* fram i lister og utskrifter, ikke *produksjonsåret* og *produksjonsselskapet*, som jo er uhyre viktig for å identifisere en film. (Produksjonsåret som da er reg. i note, er ikke med på kortversjonslister, heller ikke i alle utskriftsformat. Det opprinnelige produksjonsselskapet er overhodet ikke med.) I tillegg kan nevnes at videodistribusjonsopplysninger veldig ofte ikke er gitt, og resultatet blir en mengde "S.l. : s.n., u.å." i feltet for trykkangivelse.
- Ved riktig katalogisering er det det fysiske dokumentet som beskrives – fra utgavefeltet og utover, mens Tittel- og ansvarsfelt jo gir opplysninger fra verket (tittel, regissør, produsent mm.) Slik er denne tilnærminga heller ikke konsekvent.
- En videoutgave av en film opprinnelig innspilt på for eksempel 35 mm er ikke en ny utgave av verket, men kan heller sammen liknes med et opptrykk / manifestasjon /ny innpakning. (Her må det tilføyes at det faktisk kan være endringer for å tilpasse et widescreen-format til "TV"-ruta, dvs at filmen ofte er kuttet i begge ender. Dette kunne da f. eks tilføyes i note. Såkalte widescreen-utgaver, eller "letterBox"-utgaver på video eller laser tar derimot vare på hele *verket*).
- Vi mener ikke at videodistribusjonsopplysningene (sted, selskap, år) er uviktig, det kan være viktig å vite for eksempel ved innkjøp og lignende. Men, - dette er opplysninger som må oppgis på "lavere nivå", som tillegg, i note eller i tilvekstmodulen.

Vår løsning, å katalogisere det originale verket, med tilføyning om videodistribusjonsopplysninger i parentes feltet for trykkangivelse, er en måte å si fra på at det ikke er den fysiske 35 mm filmen vi har i samlingen, men en videomanifestasjon. I feltet for trykkangivelse har vi derfor oppgitt verkets data, men med videokassetts data i parentes, dvs.året., slik som det åpnes for i katalogiseringsreglene 1.4F4 – generelle regler for beskrivelsen. Som vist kunne en utvide denne ”tilleggsinformasjonen” med sted og videodistributør for å oppfylle behovet for å identifisere hvilken fysisk manifestasjon som er katalogisert.

Eksempel på vår praksis:

Casablanca [videogram] / directed by Michael Curtiz ; screenplay by Julius J. & Philip G. Epstein and Howard Koch. - USA : Warner, 1943
(videodistribusjon 1988). - 1 kassett (VHS) (108 min) : lyd, s./h.
Rolleliste: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Paul Henreid.
1 96uh01739 - kat 1996-06-25 HIL VF Cu (Ikke til utlån)
2 91uv01785 - mini 1994-03-20 HVO VHS VHS-17 (AV) <Manuell>
3 98xn00051 - kat 1998-02-26 HNE Video Cas <Korttid>

og trykkangivelsen kunne da utvides til:

USA : Warner, 1943(videodistribusjon Oslo : Warner home video,1988).

Dette er selvsagt ikke en fullgod løsning heller, men en måte å tilpasse marc-formatet og katalogiseringsreglene, som i utgangspunktet *ikke* passer til filmkatalogisering.

Problemene oppstår på grunn av marc-formatets/Bibsys-struktur som ikke håndterer verk og uttrykk på tilfredsstillende måte. En kan se klar parallell til problemene i tidsskrift-katalogiseringen, og behovet der for å organisere katalogiseringen på prinsippet **FRBR** ("Functional requirements for bibliographic records"). Dette prinsippet handler om skille og forhold mellom verk, uttrykk, manifestasjon og eksemplar. I filmkatalogisering er det nettopp denne sammenhengen mellom det originale verket (filmen som brukeren søker mot) og manifestasjonen (videoutgaven) som ikke blir representert i de nåværende katalogiseringsreglene, og som vi har lagd en egen lokal løsning for å vise. Viser til BIBSYS rapport: Behandling av periodika i BIBSYS. 2000-03-09.(R-2000/3 Tidsskrifter).

Det vil dessuten være logisk å tenke seg at det i katalogisering av musikk vil være tilsvarende problemer (f. eks en vinyl-plate som utgis på cd).

"The FIAF cataloguing rules for film archives" bygger på prinsippet om å først katalogisere verket (originalens sted, selskap, år) med eget felt for fysisk beskrivelse av ulike manifestasjoner, hvor for eksempel 35 mm, 16 mm eller videoutgave kan komme fram.

Konklusjon må bli at verken eksisterende katalogisering eller vår tillemping er fullgode løsninger, men viser heller at problemet ligger i BIBSYS-strukturens utilstrekkelighet til å skille mellom verk og manifestasjon, og at løsningen må ligge i anvendelse av FRBR-prinsippet.

Under følger kopi av epost fra Høgskulen i Volda, ved Kirsten Hundvebakke av 10.05.00 og svaret fra katvakt Liv Lundeby av 07.06.00.

Lillehammer 10.10.2000

Med hilsen for

Høgskolen i Lillehammer. Biblioteket

Aud Heggehagen (aud.heggehagen@hil.no) - katalogisator

Kristin Sandvik (kristin.sandvik@hil.no) - filmbibliotekar

Sigbjørn Hernes (sigbjorn.hernes@hil.no) - bibliotekleder

Kopi av epost fra Høgskolen i Volda, ved Kirsten Hundvebakke av 10.05.00:

"Hundvebakke,Kirsten" To: <Aud.Heggehagen@hil.no>
<Kirsten.Hundvebakke@hivolda.no> cc: <katvakt@bibsys.no>
10.05.00 11:42 Subject: Katalogisering av videokassetar

Eg held for tida på å katalogisera ein del videokassetar som vi har kjøpt frå onnoisseur Video Ltd. Når det gjeld ein del av videokassetane, har Høgskolen i Lillehammer dei same titlane, men eg er svært i tvil om det er same utgåva.

Her er eit døme:

OBJEKTID: 981819028 Status: kat2
Soldier girls [videogram] / producers and directors: Nicholas Broomfield
and
Joan Churchill. - USA : Churchill Films, 1980 (videodistribusjon 1995). - 1
kassett
(VHS) (87 min) : lyd, kol.
1 98uh02264 - kat 1998-10-06 HIL VD Br <Ikke utlån>

Eg har katalogisert denne slik:

OBJEKTID: 000673013 Status: kat2
Soldier girls [videogram] / directed by Nicholas Broomfield and Joan
Churchill. - [London] : Argos Films, c1995. - 1 kassett (VHS) (87 min) :
lyd, kol. (A Connoisseur/Academy video ; CAV 010)
Laget i 1980.
1 00uv00542 - kat 2000-05-09 HVO VHS 355.22 Sol (AV) <Manuell>

Etter det eg kan sjå har Høgskolen i Lillehammer ein praksis når det gjeld katalogisering av videokassetar som avvik frå Katalogiseringsregler og frå Bibsys-praksis elles (jfr. Katalogisering i BIBSYS, eksempelsamling 3. utg., s. 139). HIL tek utgangspunkt i originalinnspelinga av ein film, og ikkje i den utgåva som er gitt ut som video. Det skapar vanskar med å sjå kva utgåve som faktisk er katalogisert. Eg trur det er viktig at BIBSYS-biblioteka samlar seg om ein felles praksis når det gjeld katalogisering av videokassetar, elles vert det mykje rot i katalogen.

HIL har ei stor samling av videokassetar, og er ofte dei som "eig" postane. Difor er det av prinsipielt viktig at dette spørsmålet vert avklara.

Vennleg helsing

Kirsten Hundvebakke
Høgskulen i Volda
Postboks 500

N-6101 VOLDA
tlf.: 70075062, epost: kh@hivolda.no

Svaret fra katvakt Liv Lundeby av 07.06.00

Katvakt har kommet fram til følgende:

Generelt skal alle BIBSYS-bibliotek ha samme katalogiseringspraksis for sitt materiale. D.v.s. at man skal følge AACRII hvis ikke avvik er vedtatt. Det er viktig at alle følger samme praksis bl.a. av hensyn til registreringssamarbeidet mellom bibliotekene. Når det gjelder opplysning om produksjonsår for en film som distribueres på annet vis enn originalen, bør produksjonsåret føres opp i en 500-note: 'Produksjonsår for filmen: ...'.

Når det gjelder objid. 981819028 og objid. 000673013:

Objid. 981819028 skal registeres i følge katalogiseringsreglene. Dvs at i marc-felt 260 \$c registeres år slik det er nevnt i utgavefeltet på dokumentet (AACRII: 1.4F1), uten bruk av 260 \$w. Opplysninger om filmens produksjonsår bør føres opp i 500-note. Det bør fortsatt være to poster i dette tilfelle, selv om kriteriene for parallellutgaver synes oppfylt. Grunnen til det er en tilføyelse i BIBSYS-VEDTAK og-AVVIK fra 9/10.11.94 (s. 87 i den trykte utg. fra 1997): ..."Hvis bare den ene av utgavene tilhører serie, lages det allikevel 2 OBJEKT-poster"

Vennlig hilsen
Liv Lundeby

Vedlegg til 23:00

Feltet 260 \$b for hovedoppgaver

Iflg. reglene skal forlagsnavn også for denne type publikasjoner angis som det står i publikasjonen, hvis ikke benyttes forfatterens navn i skarpe klammer. Som kjent kan hovedoppgaver ha et svært varierende utseende, ofte avhengig av hvor sterkt instituttet har engasjert seg i lay-out, f.eks. når det gjelder hvilke informasjoner som skal stå på tittelbladet. En del av oppgavene våre får derfor universitetet som forlegger, andre oppgaver får forfatteren som forlegger, alt avhengig av informasjoner og oppsettet på tittelbladet.

Så lenge vi forholder oss til papirversjoner av hovedoppgaver, ønsker vi ens løsning i innførselen i katalogposten. Dersom vi kan bruke universitetets navn i 260 \$b, oppnår vi også en bedre søkemulighet.

Forslag:

For hovedoppgaver settes universitetets navn i 260 \$b uansett om det forekommer på tittelbladet eller ikke.

Berit Timm Marcussen
UBO, Bibliotek for humaniora og samfunnsvitenskap

Vedlegg til 24:00A

Form og genre og 008-koder i BIBSYS

Grunnen til at jeg tar dette opp er bl.a. at jeg sitter i MESH arbeidsgruppe der dette er blitt diskutert. I dette skrivet har jeg viklet meg inn i mer enn jeg trodde jeg kom til å gjøre, men det er fordi det er mange momenter i dette som jeg har sett underveis. Det er sikkert ting jeg ikke har tenkt på/er klar over. Jeg tror i alle fall det er en fordel om dette blir diskutert i referansegruppene Søk og Samlinger, det angår begge gruppene.

Bakgrunn

- Formbetegnelse for hovedoppgaver i felt for frie emneord ble vedtatt avviklet på høstmøtet '99 i Referansegruppe samlinger:

21:99 MARC-felt 691. Bruk av emneord for hovedoppgaver

Referansegruppe for Katalog fattet i 1989 følgende vedtak: "691 \$a Emneord – hovedoppgaver. BIBSYS bruker følgende måte til registrering av hovedoppgaver i MARC-felt 691: hovedoppgave (ikke hovedfagsoppgave) og fagets navn. Magistergradsavhandlinger inngår i denne gruppebetegnelsen, men ikke dr.scient. og lignende."

Det er nå mulighet for å avgrense på informasjonskode for hovedoppgave i MARC-felt 008 \$b ved søk. Man kan også søke kun i hovedoppgavebasen. Gruppen mente derfor at emneordet "hovedoppgave" i felt 691 er unødvendig. **Vedtaket oppheves.**

- På siste vårmøte ble følgende forslag fra MESH arbeidsgruppe angående nye indekseringsregler for MESH vedtatt:

5:00 Ny indekseringspraksis for MeSH (Medical Subject Headings)

...

3. Språk

Forslag:

Språk registreres ikke lenger i 660 \$l. I stedet brukes språkkoder i 008 \$c til å avgrense og søke på.

Vedtaket: Forslaget vedtatt.

4. Fysisk form

Forslag:

Fysisk form registreres ikke lenger i 660 \$x. I stedet brukes koder for fysisk form i 008 \$a.

Vedtaket: Forslaget vedtatt

5. Innholdsmessig form (Publication Type)

Referansegruppa var bedt om å diskutere innføring av obligatoriske koder i 008 \$b for statistikk og biografi.

Vedtaket: Samlingsgruppa fremmer sak på neste høstmøte om at det innføres obligatoriske koder i 008 \$b for statistikk. Noe mer usikkerhet rundt kode for biografi, så dette må utredes. Sigrun Ask lager sakspapir.

Forslag (forutsatt at felt 655 ikke tas i bruk):

Innholdsmessig form registreres i 660 \$a, med betegnelsen [PT] tilføyd, for å gjøre det mulig å skille form-termer fra likelydende emneord ved søk. (PT = publication type.)

Eksempel: 660 \$a Handbooks [PT]

Vedtak:

Forslaget ble støttet, men siden [PT] er en del av MeSH-frasen må dette forklares både for brukere av BIBSYS og katalogisatorene. ...

- I sakspapirene fra MESH arbeidsgruppe står det også:

"Vi ser samtidig behov for en klargjøring rundt bruk av innholdskoder fremfor bruk av formemner generelt i BIBSYS. I dag foregår mye dublering av form-registrering. Kodene i 008 har fått ny aktualitet etter at de ble gjort søkbare."

" De termene for innholdsmessig form som har egen kode i 008 \$b, registreres der, og ikke i 660 \$a.

Dette gjelder:

Bibliography	b (bibliografier)
Academic dissertations	d (dissertaser)
Congresses	c (kongresser)
Periodicals	t (periodika)"

Form i emnefeltene

HUMORD har formbetegnelser i emnefelt 698. Alle formbetegnelser har i tillegg \$b Form. En engelsk ordbok vil få: *698 Engelsk språk* og *698 Ordbok \$b Form*

MESH i BIBSYS får (etter hvert) formbetegnelse i emnefelt 660 (dersom felt 655 ikke innføres). Alle formbetegnelser får tilføyelsen [PT] for publication type, eks.: *660 Atlases [PT]*

Musikk-bibliotek i BIBSYS har MARC-felt 652 for komposisjonstype, 655 for framstillingsform og 658 for besetning.

I felt for *frie emneord* registreres form og emne uten noe teknisk skille i felt 691, stort sett med samme ordlyd. "Statistikk" er f.eks brukt både for statistisk materiale og for innføring i statistisk metode. Det finnes mange språklige varianter for samme begrep.

Er du på BIBSYS Web og prøver å finne videoer via emnefeltene må du søke på mange forskjellige termer.

Eksempler på søk i emnefelt (gjort ca 10.10.00)

- Søke "video?" i **alle** emnefelt gir 3797 treff , (Avgrensing på videobånd: 2446)
- Søke "videokassett form" i HUMORD (frase) gir 83 (76) treff.
- Søke "videocassettes" i MESH ord gir 201 (182) treff .
- Søke frie emneord: "video?" gir 3154 (1982) treff. Varianter med mye/mest form: videokassett 723 (701), videokassetter 17 (9), videogram 30 (27), film? 4819 (111), barnefilm 65 (37), dokumentarfilm 281 (188), portrettfilm 47 (45)... etc.

Noen har ingen formbetegnelser. Det er mulig å søke i GMB da må man søke på "videogram" i tittelord, og man får 8932 treff (7298).

Felles for disse variantene er at om publikum ikke er veldig bevisste hva de gjør, får de trefflister der emne er blandet med form. Publikum må også forsøke flere ord-varianter. Når det gjelder video kan man få mange treff ved å trunkere, men slik er det ikke i alle tilfeller. Dissertaser kan i frie emneord ha: Avhandlinger, Dissertaser, Doktoravhandlinger, Doktorgradsavhandlinger osv.

8781 dokumenter i BIBSYS har fått kode g (for videobånd) i 008 \$a.

Avgrensing på disse kodene fungerer greit på BIBSYS Web. I BIBSØK kan du også **søke** på kodene, det er en fordel som mangler i Web.

En del andre termer for indre form som registreres i emnefeltene, finnes som koder i 008 \$b: Aviser, Hovedoppgave (allerede vedtatt avviklet i felt for frie emneord), Periodika, Dissertaser, Studentarbeid, Kart/Atlas, Bibliografier, Kongresser, Festskrift, Noter.

Fysisk form i emnefeltene som finnes som koder i 008 \$a:

Mikroficher, Video, Film, Dias, Transparenter, Nettdokumenter, CD-ROM, Disketter.

Men det er mange forbetegnelser som ikke har sin parallell i noen 008-kode. Det er nesten bare fantasien som setter grenser for hva vi kan finne i felt for frie emneord.

Kodene i 008 er fellesdata, de er standardiserte. Kodene skal brukes når de er dekkende for størstedelen av dokumentet. Det gjøres feil her, for eksempel for bibliografier, antagelig fordi koden "blir med" på overførte poster fra LC. Men det er likevel større sikkerhet for ensartet bruk av kodene, fordi de er felles og vi kan lese korrektur på hverandre.

Spørsmål:

- Bør felt 008 utvides til å omfatte flere koder?
- Bør kodene gjøres søkbare på Web - ikke bare være en avgrensning?
- Bør det ryddes opp i de resterende forbetegnelser i frie emneord; avvikle termer som dubleres i 008, flytte de andre til et eget felt for genre/form og gjøre de litt mindre frie (gi de en viss synonymkontroll)?
- Bør "avgrens" i 008 og et formsøkefelt forbindes med hverandre på en eller annen måte på Web?

Felt 008 er en mulighet vi har til å få inn noe som er felles og standardisert. Om feltet blir søkbart på Web (som det er i BIBSØK) blir det enklere for publikum å finne medietyper/form her enn via emnefeltene. Derfor mener jeg feltet bør brukes fremfor emnefeltene til alle mediatyper/form vi har nytte av å kunne skille ut.

Ideelt sett burde forbetegnelser i frie emneord flyttes over til et eget MARC-felt, for eksempel felt 655, slik at BIBSYS kan få et eget søkefelt for form/genre. HUMORD og MESH sine formtermer kan integreres, og vi kunne hatt et opplegg for form a la emnefeltene.

Dette er en større sak og må i tilfelle utredes mer, men det er vanlig i andre databaser.

Å registrere de samme mediatypene/formene i emnefeltene og i 008 blir dublering som vel bør unngås, men mulighetene på Web bør gjerne forbedres før noe kan fjernes. Det bør gjerne være en slags forbindelse mellom søkefelt for form og søkefelt for 008-koder før dublering kan avvikles. Dessuten må alle publikumsPC-er ha BIBSYS på Web.

Hovedoppgaver er allerede vedtatt avviklet i felt for frie emneord. Men de er spesielt godt dekket i og med at hovedoppgaver kan velges som en egen logisk base og dermed er tilgjengelige både på Web og på telnet.

Helt spesifikke termer bør ikke avvikles. Om "statistikk" går ut i MARC-felt 65X, bør vel "befolkningsstatistikk" beholdes. Emner som "pedagogisk statistikk", "medisinsk statistikk" etc. kompliserer bildet, men de må jo heller ikke fjernes.

Litterære genre i felt 008

Kodene i 008 kan utvides til å omfatte noen litterære genre. NORMARC gir mulighet for å oppgi en del koder.

```
33      Litterær form / genre
      ^      Informasjon ikke oppgitt
      0      Ikke skjønnlitteratur
           Ønsker man å angi at dokumentet er en lærebok eller et brevkurs,
           kan l (bokstaven l) brukes i stedet for '0':
           l      Lærebok, brevkurs

      1      Skjønnlitteratur
           Ønskes en oppdeling i type skjønnlitteratur, kan følgende koder
           brukes i stedet for '1':
           r      Roman
           n      Novelle / fortelling
           d      Dikt
           s      Skuespill
           t      Tegneserie
           a      Antologi
           p      Pekebok
```

- Er det behov for å innføre koder for **Roman, Novelle, Dikt, Skuespill og Tegneserie** på skjønnlitteratur i BIBSYS?
- Er det ressurser til å gjøre det?

Dette finnes i andre databaser, eks BoB:

<http://www.bergen.folkebibl.no/cgi-bin/websok?mode=sok&sokeType=avansert&tpid=28207>

I Libris (<http://www.libris.kb.se/avancerad.sokning.html>) kan man skille ut "Romaner, dramatik, noveller, poesi" for den svenske litteraturen.

"Tegneserier (Form)" finnes i HUMORD (147) og i frie emneord (357), ellers er det bare frie emneord av disse to som har de videste genrene. Frie emneord har f.eks:

Skjønnlitteratur	4209
Roman	2584
Romaner	2441
Dikt	1849
Diktsamlinger	42
Lyrikk	2175
Poesi	791 (mye emne)
Sanger	1228
Rim og regler	133
Barnerim	323
Barnesanger	479
Skuespill	778
Tragedier	135 (mye emne)
m.m.m.	

HUMORD har mer spesifikke betegnelser på litterære genre.

Normarc har også koder for:

Lover og forskrifter, Filmografier, Diskografier, Festskrift

Er disse aktuelle i BIBSYS?

Vanskeligere å bruke er kanskje: ***Ordbøker, Konversasjonsleksika, Offentlige publikasjoner, Kataloger, Håndbøker.***

Kode for *DVD* bør vi vel få etter hvert.

Bergen 18/10-00

Sigrun Ask

Universitetsbiblioteket i Bergen, avd PKI

Vedlegg til 24:00B

Nye obligatoriske koder i 008

På vårmøtet '00 ble det vedtatt at referansegruppa skulle fremme sak om obligatorisk kode for statistikk i 008 \$b. Kode for biografi skulle også utredes.

Følgende innholdskoder er obligatoriske i dag:

\$b (R) Innholdskode

Koder for innhold. Disse er felles for BIBSYS (kfr. 009).

Koder med () skal *bare* brukes av *Norsk bokfortegnelse*.

a	aviser
b	bibliografier
c	kongresser, symposier
d	dissertaser
e	eksempler brukt i BIBSYS' eksempelsamlinger
(f)	festskrift for person
(g)	festskrift for korporasjon
h	hovedoppgaver o.l. på universitets- og vitenskapelig høyskole-nivå (norske)
(i)	biografi
k	kart, atlas
l	lydbøker
m	musikalier (notetrykk)
n	lydopptak (innspilt musikk)
s	studentarbeider, semesteroppgaver o.l.
t	periodika

Koden er søkbar i BIBSØK, og som feltkode IH i GENSØK og WebSøk (avansert søk).

Statistikk

Gjenfinning i dag kan gjøres via ord i tittel/serie/utgiver etc., eller klassenummer/emneord i forskjellige varianter. Ved å innføre kode for form statistikk i felt 008 kan gjenfinning på statistikk gjøres enklere og emneordsfeltet kan reserveres stoff om statistisk metode, teorier etc.

Eks. på frie emneord, treffene er en blanding av emne og form:

Statistikk	4530
Statistikker	53
Folketellinger	727
Folketelling	85
Manntall	14
Befolkningsstatistikk	137
Helsestatistikk	38
Sosialstatistikk	24
Familiestatistikk	1
Økonomisk statistikk	51

HUMORD har Statistikk (Form), Historisk statistikk (Form), Folketelling (Form), Manntall (Form). MESH har også formbetegnelser for statistikk. Ikke all statistikk i BIBSYS har emneord.

NORMARC har kode "s" for statistikk. BIBSYS har brukt "s" til studentarbeider og lignende. BIBSYS avviker allerede mye fra NORMARC i felt 008.

Forslag til vedtak:

008 \$b u for statistikk er obligatorisk i BIBSYS.

Referansegruppa presiserer at et dokument må inneholde hovedsakelig statistisk materiale for å få denne koden.

Forslag: Om kode for statistikk innføres kan for eksempel poster med deweynr. som slutter på 021, samt 310.9, 310 og 300.21 + diverse geografisk statistikk som kan gjenfinnes via UBB's og UBO's emneregistre få kode 008 \$b u. Man kan sette koden på alle rapporter fra Statistisk sentralbyrå. Dette må ses mer på.

Biografier

Mange varianter i felt for frie emneord. Oftest brukt for form er "Biografi" og "Biografier" (inneholder endel emne, men er mest form). Søk i frie emneord inkluderer LCSH.

Biografi	2266	
Biografier	4069	
Biography	310	(inkl. LCSH)
Biographies	4	(inkl. 1 LCSH som er emne)
Selvbiografi	204	(mye emne)
Selvbiografier	269	
Autobiografi	16	
Autobiography	259	(mest emne, inkl LCSH)
Autobiographies	8	(noe emne, inkl. LCSH)
Livshistorie	43	(mest emne)
Livshistorier	57	(nesten bare emne)
Livsminne	et par stk.	
Memoarer	221	
Erindringer	32	(mest historiske tilbakeblikk, personer med og uten navn)

Ikke alle biografier har noen formbetegnelser/emneord. HUMORD har bl.a. emnet **Biografi (Form)** som gir 6543 treff. De bruker også begrepene "Livsminne" "Selvbiografi" og "Memoarer".

Er det interessant å ha felles kode for biografi?

Kode for biografi vil gjøre søking lettere. Det registreres mye biografisk stoff i BIBSYS som ikke får HUMORD. I tillegg er det alt det gamle som ikke har HUMORD. Det er f.eks interessant å kunne skille ut biografisk stoff om forfattere, kunstnere, historiske personer, økonomer, politikere etc. fra verk om deres produksjoner eller ideer. Biografisk stoff finnes i alle fagområder.

Forslag: Om kode for biografi innføres, kan eldre poster med deweynr. som slutter på: .092, 0.92 og 09.2 få denne koden. I tillegg kan poster med deweynr. 920? og 921, og få koden. Videre poster med UBB Lokal klassifisering (felt 086) som begynner på "I 307" samt UBB Lokal klassifisering som begynner på "Y XVa". Emner fra HUMORD og MESH kan også brukes, samt UBB og UBOs emneregister. Dette må utredes mer dersom forslaget vedtas. Kode "i" er reservert Norske trykk. Vi kan ta i bruk samme kode.

Forslag til vedtak:

008 \$b i for biografi er obligatorisk i BIBSYS.

Referansegruppa presiserer at et dokument må inneholde hovedsakelig biografisk materiale for å få denne koden. Koden brukes for alt biografisk materiale, også romaner, om virkelige navngitte personer, inkl. samlebiografier, selvbiografier (autobiografier) og memoarlitteratur samt brevsamlinger, nekrologer, lovtaler, dagbøker etc. med biografisk vinkling.

Bergen 19/10-00
Sigrun Ask,
Universitetsbiblioteket i Bergen, Avd. PKI

Vedlegg til 24:00C

Samordning av koder for form og innhold

2000-10-20
Ella Leth-Olsen, Anne Munkebyaune, Ingrid Mogset
BIBSYS

1. Innledning

I rapporten 'Behandling av periodika i BIBSYS' er det foreslått å samordne og rydde i koder og betegnelser for fysisk form og innhold, slik at denne informasjonen registreres bare på ett sted. (Dette er beskrevet i kapittel 2.8 i rapporten.)

Koder og betegnelser for fysisk form blir registrert flere steder i BIBSYS. Blant annet registreres fysisk form i lokal skjerm på dokidnivå i periodika- og tilvekstmodulen ved mottak av et dokument. I tillegg registreres omtrent samme informasjon i form av koder i MARC-felt 008 \$a/\$b på objektposten ved katalogisering. Denne dobbeltregistreringen kan unngås ved å gjøre 008 \$a og \$b tilgjengelig i Tilvekst og Periodika, slik at behovet for egne betegnelser i disse modulene faller bort.

Forutsetningen for dette er at Tilvekst og Periodika får tilfredsstilt sine behov for lister og statistikk. Det betyr at det må innføres noen nye koder i 008 \$a. I tillegg bør det foretas en del justeringer i 008 \$a. Det er blant annet ønske om egen kode for trykt form, slik at det blir mulig å skille ut en egen

bokbase (se referat fra vårmøtet 2000, fellesmøte Samlinger og Søk:
<http://www.bibsys.no/bibfaglig/refsok/fellessamlingsok00v.htm>).

2. Dagens modell for fysisk form og innhold

Fysisk form i tilvekst	008 \$a Fysisk form (Ikke-repeterbar)	008 \$b Innholdskode (Repeterbar)
bok	<blank> (trykt form)	
tidsskrift	<blank> (trykt form)	t (periodika)
tidsskrift		a (aviser)
		b (bibliografier)
		c (kongresser, symposier)
		d (dissertaser)
		e (eksempelsamling)
		(f) festskrift for person
		(g) festskrift for korp.
		h (hovedoppgaver)
		(i) biografi
av-dok		l (lydbøker)
		s (studentarbeider)
manus	x (manuskripter)	
mus		m (musikalier/notetrykk)
mikrofiche	b (mikrofiche)	
mikroform	a (mikroform)	
grammofon	e (grammofonplater, CD'er)	n (lydopptak/innsplitt musikk)
billedmat	i (billedmateriale (også dias, transparente o.l.))	
av-dok	f (lydbånd/ lydkassetter) g (videogram) h (filmer)	
grafisk	i (billedmateriale) ?	
kart		k (kart, atlas)
cd-rom	j (datamedia)	
disk	j (datamedia)	
elektron	n (nettdokument)	
kombidok		
småtrykk		
	k (musikk-spor)	n (lydopptak / innsplitt musikk)
	l (I-analytt)	

Det er bare verdiene Kombidok og Småtrykk i fysisk form i Tilvekst som ikke finner tilsvarende verdi i 008-kodene. Kombidokumenter består av deler med forskjellige fysiske former. Vi foreslår derfor å innføre en verdi for kombidokumenter i 008 \$a, og at 008 \$a gjøres repeterbar *hvis denne koden finnes*.

Er det fremdeles et behov for å registrere "Småtrykk" som egen fysisk form?

3. Hva trengs i statistikken til RBT?

Fra RBT-skjemaet	008 \$a	008 \$b
Manuskripter	x	
Musikalier		m
Mikroformer	a	
AV-dokumenter	f (lydbånd/lydkassetter) g (videogram) h (filmer)	
Grafisk	i (billedmateriale)	
Kartografisk materiale		k (kart, atlas)
Elektroniske dokumenter	n (nettdokumenter)	
Løpende periodikatitler i alt		t (periodika) + a (aviser)
Av dette:		
Tidsskrifter		t minus monografiserier
Aviser		a
Andre periodika		t pluss indikator for serie

De nåværende 008-kodene dekker stort sett behovet for RBTs statistikk-skjema. Unntaket er inndelingen av periodika, der BIBSYS ikke har egne koder for monografiserier. (Det finnes imidlertid en skjult indikator som viser om en objektpost har hefter, denne kan brukes for innhentig av data til dette punktet)

4. Forslag til ny modell

(Forslag til nye koder er markert med fet skrift. Kolonnen til venstre er tatt med bare for å illustrere).

<i>Fysisk form i tilvekst</i>	008 \$a Fysisk form (Ikke-rep, unntak: m (kombidok))	008 \$b Innholdskode (Rep.)
<i>bok</i>	t (trykt form)	<blank> (monografi)
<i>tidsskrift</i>	t (trykt form)	t (periodikum) ti (tidsskrift) tm (monografiserie) ta (årlige publikasjoner)
		a (aviser)
		b (bibliografier)
		c (kongresser, symposier)
		d (dissertaser)
		e (eksempelsamling)
		(f) festskrift for person
		(g) festskrift for korp.
		h (hovedoppgaver)
		(i) biografi
<i>kart</i>		k (kart, atlas)
<i>av-dok</i>	f (lydbånd/ lydkassetter)	l (lydbøker)

	g (videogram) h (filmer)	
<i>mus</i>		m (musikalier /notetrykk)
<i>grammofon</i>	e (grammofonplater, CD'er)	n (lydopptak/innspilt musikk)
<i>billedmat</i>		o (billedmateriale)
<i>manus</i>	x (manuskripter)	s (studentarbeider)
<i>mikrofiche</i>	b (mikrofiche)	
<i>mikroform</i>	a (mikroform)	
<i>grafisk</i>	i (grafisk materiale ugjennomtrengelig for lys) q (grafisk materiale som kan gjennomlyses)	
	j (datamedia)	
<i>cd-rom</i>	jc (CD-ROM)	
<i>disk</i>	jd (diskett)	
<i>elektron</i>	n (nettdokument)	
	k (musikk-spor)	
	l (l-analytt)	
<i>kombidok</i>	m (multimedia)	
<i>småtrykk</i>	?	

5. Kommentarer til tabellen

- **Innføring av egne koder for tidsskrifter, monografiserier og årbøker:**

Dette medfører en god del forandringer i programmene, og behovet for nye koder må vurderes nøye. Det foreslås innført underkategorier av 008 \$b t periodika, slik at periodika blir inndelt i tidsskrifter, monografiserier og årlige utgivelser. 008 \$b t foreslås beholdt på poster som allerede er registrert, nye koder ti, tm, ta foreslås obligatorisk for nye poster.

- **Kombidokumenter:**

Det er ønske om å kunne repetere 008 \$a for kombidokumenter (se sakspapir til sak 9:00 på vårmøtet i referansegruppa Samlinger:

<http://www.bibsys.no/bibfaglig/samlinger/vaarmoter/samlref00-06.htm>).

Å gjøre 008 \$a generelt repeterbar tror vi lett kan føre til feilregistrering.

- **Nye koder for CD-ROM og diskett:**

Tilvekst/periodika har egne koder for CD-ROM og diskett. Er dette fremdeles et behov?

Hvis koden for datamedia skal videreinndeles, foreslår vi å beholde koden **j** (datamedia), og samtidig innføre kodene **jc** (CD-ROM) og **jd** (diskett). Hva gjør vi med andre typer datamedia, f.eks. DVD-plater? Spørsmålet om innføring av nye koder vurderes nøye ut fra behov.

- **Grafisk materiale/billedmateriale:**

Katalogiseringsreglene definerer grafisk materiale som:

"Materiale som er ugjennomtrengelig for lys (f.eks. todimensjonale originale kunstverk og kunstreproduksjoner, plansjer, fotografier, tekniske tegninger), eller materiale som er tenkt projisert eller gjennomlyst (f.eks. billedbånd, røntgenbilder, dias)."

I forslaget ovenfor er koden for billedmateriale flyttet over fra 008 \$a (Fysisk form) til 008 \$b (Innholdskoder). Da vil \$a og \$b bli konsistente i forhold til hverandre på den måten at alle kodene i \$a utelukker hverandre, og alle typer i \$b kan forekomme i form av en type i \$a. Det må da innføres to koder for grafisk materiale: **i** (materiale som er ugjennomtrengelig for lys) og **q** (materiale som er gjennomtrengelig for lys).


```

(diskett)                !
  plass:                  ! n
(nettdokument)          !
  plass: UBiT $b CD-ROM $c Nett $g 2(1980-94)- ! x
(manuskript)            !
  :                       !
(etc.)                  !
  NLM :                  !
!
oord :                  ! PF1
PF3   PF7   PF8       !
alf  :                  ! HJELP
AVBRY BAK   MER       !
FRIDA: 310 Årlig      -----
-----
      : Kilde: 2(1980-94)
      :

Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---
PF9---PF10--PF11--PF12---
      HJELP BIB   MENy ASØK  INLIN SLLIN      MER
LAGRE LMRK  LKOP  LFLY

```

Referansegruppene (Akkvisisjon og Samlinger) må uttale seg om følgende punkter:

- 008 \$a gjøres obligatorisk i alle bibliografiske skjjermer med standardverdi 008 \$a t (trykt form).
- Behov for inndeling av periodika i tidsskrifter, årlige utgivelser, monografiserier, aviser.
- Behov for fininndeling av fysisk form datamedia i CD-rom, disketter, DVD.
- Kombidokumenter kodes spesielt, med mulighet for repetering av de andre fysiske formene som dokumentet består av.
- Billedmateriale/grafisk materiale flyttes til innholdskode, og får i tillegg enten kode **i** eller **q** i fysisk form.
- Småtrykk fjernes som fysisk form.
- Egen kode for særtrykk (kan vente)

Vedlegg til 25:00

Registrering av prosjektnummer

Vi hadde tidlegare i haust ei sak i Katvakt som vi var einige i måtte vurderast nærmare av referansegruppa. Det gjaldt registrering av prosjektnummer. Prosjektnummer er tidlegare blitt registrert i 500 \$a, og har då ikkje vore moegeleg å søka på. No er det mange som har teke i bruk 571 til registrering av prosjektnummer. Dette feltet er søkbart.

Bibsys-marc seier ingenting om i kva for felt ein bør registrera prosjektnummer. Vi som då utgjorde Katvakt var einige om at dette var uheldig, fordi praksisen då blir forskjellig frå bibliotek til bibliotek. Vi vil difor be referansegruppa om å vurdere om det bør komma ei nærare presisering av kva for nummer som bør registrerast i 571.

Vennleg helsing
Torild Tveit
Høgskolen i Bergen

Vedlegg til 26:00

I-analytt-funksjonen i BIBSYS

BIBSYS har innført analyse av dokumenter i basen ved hjelp av lenking (I-analytter). NB Rana har vært med å testet denne nye funksjonen og vil ta opp en del problemstillinger med måten dette gjøres på i BIBSYS.

Lenking av analytt (Marc-felt 491)

Siden BIBSYS har et Marcfelt for lenking fra før, ser vi argumentene for å bruke dette feltet også for lenking av I-analytter. Vi synes derimot at det er uheldig å avvike i så stor grad fra NORMARC-formatet, hvor felt 773 brukes for å vise til vertsdokumentet. Det er ikke i og for seg valget av 491 som er problematisk, men at 491 ikke inneholder alle delfeltene som 773 har i NORMARC. F.eks. kan vi ikke registrere opplysning om hvilke utgave av vertsdokumentet analytten er hentet fra.

Lenkestrukturen og visningsformatet.

Visningen av analyttene er ikke i henhold til katalogiseringsreglene. Særlig er det problemer med analytter fra flerbindsverk (her er ikke visningen det eneste problemet). Her er noen reelle eksempler som ble registrert i prøvebasen men som nå er slettet:

```
OBJEKTID: 941828204      Status: kat2
  Tromsø gjennom 10000 år / utgitt av Tromsø kommune ; [billedredaksjon: Svein
    Smaaskjær]. - [Tromsø] : Tromsø kommune, 1994-1996. - 4 b. : ill.
  ISBN 82-993206-0-7
  I: Andresen, Astri
  Handelsfolk og fiskerbønder : 1794-1900 / Astri Andresen. 1994. - 2
  I: Andresen, Astri
  Reindriften. - Tromsø : Tromsø kommune, 1994. - S. 283-298.
```

Her er analytten fra bind 2 lenket til bind 2 som vi mener er den beste løsningen. Men visningen er skrekkelig. Vi mener at denne posten burde se slik ut:

```
Andresen, Astri
Reindriften. - S. 283-298
I: Andresen, Astri. Handelsfolk og fiskerbønder. - 1994. - (Tromsø gjennom
10000 år ; b. 2)
```

Dette er mer i tråd med katalogiseringsreglene. Det eneste avviket her er at året er tatt med (1994). Det synes vi for såvidt er greit p.g.a sortering.

Så et eksempel på lenking slik det er foreslått i retningslinjene fra BIBSYS, dvs. lenking av analytten til flerbindsverket og ikke til det bindet i flerbindsverket analytten er hentet fra:

```
Tjelmeland, Hallvard
  Samisk oppvåkning. - Tromsø : Tromsø kommune, 1996. - S. 570-576.
```

I: Tromsø gjennom 10000 år / utgitt av Tromsø kommune ;
[bilderedaksjon: Svein Smaaskjær]. - [Tromsø] : Tromsø kommune, 1994-
1996.

Vi synes ikke noe om denne løsningen heller. Det går ikke fram at denne analytten er hentet fra bind 4 av Tromsø gjennom 10000 år. Skal en velge en slik lenkemethode må det sørges for at dette kommer klart fram.

Samme problemene har vi med analytter til enkeltbind i læreverk. Derimot ser lenking av analytter i hefter i monografiserier ut til å fungere tilfredstillende.

Forslag:

Vi ber BIBSYS referansegruppe for samlinger om å se på problematikken rundt registrering av I-analytter i BIBSYS. Så langt som det er mulig bør registreringen være i henhold til katalogiseringsreglene. I det minste bør det opplysninger som skal med komme med i visningen.

Med vennlig hilsen

Frank B. Haugen
Fagleder, Katalogkontoret

Vedlegg til 28:00

Autvakt og ressurser til brukerstøtte i BIBSYS

Tilbudet om å sende spørsmål om katalogisering til Katvakt, og meldinger om rydding av autoritetsposter til Autvakt, har eksistert siden 1997. Katvakt består av personer i referansegruppa, og tjenesten går på omgang, mens Autvakt består av personer i BIBSYS-gruppa.

Retting i autoritetsfila innebærer endringer i mange objektposter, og det er derfor et begrenset antall personer som har retteadgang.

Meldingene som kommer til Autvakt er beskjeder om ren 'mekanisk' rydding, og henvendelser som krever en del tid for å finne fram til riktig navneform.

BIBSYS har én bibliotekar ansatt på modulen Samlinger. I tillegg har vi samlingssjefen, men denne stillingen er beregnet på overordnede spørsmål om regelverk og formater, og ikke detaljspørsmål om katalogisering.

Vi bruker nå altfor mye tid på brukerstøtte og vedlikehold, og dette går på bekostning av utviklingsprosjekter, som f.eks. FRBR, emneportal, prosjektet 'Behandling av periodika i BIBSYS, og utredning av regelverk for registrering av elektroniske dokumenter.

Ett tiltak for å endre på dette, kan være å la Katvakt overta Autvakt.

Det er en fordel om personer *utenfor* BIBSYS-gruppa tar seg av denne typen brukerstøtte, og at BIBSYS behandler feilmeldinger og spørsmål om selve katalog- og emne-programmene.

Vi vil uansett gjerne fortsette dagens ordning med at vi i BIBSYS-gruppa er med i epost-gruppa til Katvakt, og arkiverer spørsmål og svar. På den måten får vi et inntrykk av hva brukerne synes er vanskelig, og om det er nødvendig med endringer i regelverket.

Mulige løsninger:

1. Katvakt overtar som Autvakt:
 - a) Katvakt foretar også selve autoritets-*rettingene*.
 - b) Katvakt vurderer hvilken navneform som er riktig, mens BIBSYS-gruppa foretar rettingen.
2. BIBSYS-gruppa fortsetter med Autvakt.
3. Autvakt opphører som et tilbud til BIBSYS-bibliotekene.

Vi ønsker at referansegruppa diskuterer dette på høstmøtet:

Rune Brandshaug, Anne Munkebyaune, Ingrid Møgset
BIBSYS

Vedlegg til 29:00

Oversikt over registrerte endringsforslag for Samlinger H2000

Prioriteringer vedtatt Høsten 1999:

Høy prioritet. Forslagene er ikke prioritert i forhold til hverandre.

- E99-00700 (Ferdig, H2000)Endringer i registrerings skjermen. Nye fortekster er vedtatt av referansegruppen (K13:97, K26:97).
- E98-00887 Klassifikasjonskoder – gjennomgående retting og E98-00836 Globale endringer. Det bør legges restriksjoner på bruk av kommandoen.
- E97-10378 (Ferdig, H2000) Lenker mellom tidsskrifter. Ved tittelskifte får periodika ny katalogpost, og man gir notene "Fortsetter som: ..." og "Fortsettelse av: ...". Det er ønske om å lenke titlene i slike tilfeller. Referansegruppen avventer endringer i Periodika-modulen, men er ikke avvisende til saken. Man må også avvente behandlingen av andre typer lenking i BIBSYS og evt. nytt katalogiseringsregelverk for periodika.
- Nytt endringsforslag fra referansegruppen: Dublettkontroll. Dublettkontroll, f.eks. ved import, er et stort problem. Det er planer om å innføre en entydig duplikatnøkkel på søkepostene, USBC. Objektposter med samme USBC er mulige dubletter, og skal kontrolleres. Prosjektet er gått over til Søk-modulen.

Middels prioritet:

- E99-00524 (Ferdig, H2000)Automatisk generering av 012 \$d og 096 \$h.
- E98-00394 (Ferdig, H2000) Feil oppdeling av ISBN i ISBD-formatet.
- E99-00698 Tilgang til Bokfortegnens konverterte poster. Disse kan i dag bare nås i Gensøk via Z39.50, og det er tungvint å få postene over i katalogmodulen. Referansegruppen mente at den beste løsningen var å kunne få opp en blank registrerings skjerm for så å kunne kopiere og lime inn data.
- E97-10128 Kobling av flerbindsverk
- K:17:99 MINek, kobling og dublering av av lokale og felles emnedata. Skjermbildet man får presentert ved kommando MINek må inneholde emnedata.
- E95-00437 Kopiering av poster fra brønn: valgskjerm for emnedata. Det er ønske om en ekstra valgskjerm der man skal kunne velge om emnedata skal kopieres eller ikke. Med dagens løsning

(emnedata kopieres), skal brønnposter bare benyttes til samme bok. Dette hindrer større utnyttelse av brønnen og lager feil.

Lav prioritet:

- E95-00421 Korrekturutskrifter av henvisningsposter, korrekturutskrift til e-post. Mulighet for å velge bort "nykte"-poster er gjennomført.
- E96-01295 Hjelpesfunksjon språkkode. Ønske om at alle språkkodene blir listet opp her istedet for henvisning til BIBSYS hjelpemidler.
- F89-01583 491 \$v: utvidelse av antall tegn (20 er for lite)

Nye endringsforslag H2000

E00-00310 E

Modul : KATALOG
REG: : 2000-05-16 ***
Priorit.:

Emne: Opphøyde og nedsenkede bokstaver
Idag er det kun mulighet å registrere enkelte opphøyde og nedsenkede tegn (for det meste gjelder dette tall). I enkelte tilfeller er det behov for å registrere opphøyde og/eller nedsenkede bokstaver også. Er det noen mulighet for at BIBSYS kan få plass spesialtegn for registrering av opphøyde og nedsenkede bokstaver?

Kommentarer fra BIBSYS: BIBSYS ønsker å støtte nedsenking og opphøyning av vilkårlige tegn i en framtidig web-løsning.

E00-00420 E

Modul : KATALOG
REG: : 2000-08-16 ***
Priorit.:

Emne: Nye felt i BIBSYS-MARC
Høsten 1993 sendte vi (den gang Trondheim lærerhøgskole) inn ønske om at følgende marc-tagger i NORMARC-formatet skulle bli tatt med i BIBSYS-MARC:
008 pos.22 Intellektuelt nivå (j/a)
019 \$d Litterær form/genre
\$e Litteratur tilpasset visse brukergrupper
Disse feltene er fremdeles ikke tatt med i BIBSYS-MARC. Er det noen mulighet for å se på saken på nytt?
I tillegg ønsker vi også med:
008 pos.33 Litterær form/genre (0/1) for ikke skjønnlitt./skjønnlitt.
Vi må ofte skuffe våre brukere med at søk som de ønsker utført ikke lar seg gjøre p.g.a. begrensninger i registreringsformatet i BIBSYS.
Våre brukere kommer med ønsker som dette: Hva har biblioteket av engelsk skjønnlitteratur for barn? Liste over norsk barnelitteratur utkommet de

siste 5 årene?

Kommentarer fra BIBSYS: Må ses i sammenheng med sak 24A. Det er ikke mye arbeid å legge inn nye felt, men det blir fort mer når det også skal lages søkemuligheter og kanskje kontroll rundt bruken av dem.

E00-00507 E

Modul : KATALOG
REG: : 2000-10-09 ***
Priorit.:

Emne: Ryggmerking - Utvidelse av programmet

Vi vil gjerne ha en mulighet for oppsamling av dokid til fil for personer som

verken katalogiserer eller omklassifiserer (f.eks. aktuelt for ommerking av bøker).

Forslag: Kunne legge inn de ønskete dokid (med strekkodeleser. Det forutsetter

at løpenummer, slik som dokumentnr er i BIBSØK, er forståelig for programmet).

Derved bygges det opp en fil som må ha de samme utkjøringsmuligheter som programmet gir i dag.

Ryggmerkingssystemet er tatt i bruk og er bortimot ferdig. Det ville være en

stor fordel om vi også kunne få funksjonen slik at vi blir friere i organisering av denne arbeidsprosessen.

Kommentarer fra BIBSYS: Relativt lite arbeid reint programmeringsmessig.

E00-00238 E

Modul : KATALOG
REG: : 2000-04-11 ***
Priorit.:

Emne: Hylleliste

Vi vil gjerne ha ut en hylleliste på bøker med Marcfelt 096 \$h k. Når vi bruke

r funksjon M / K får vi beskjed om at lovlige delfelt er \$a,\$b og \$c. Burde

ikke \$h også være et naturlig og lovlig felt?

Hilsen Kirsten Kårdal

Kommentarer fra BIBSYS: Vi vil se på dette i forbindelse med BIBSYS IV - prosjekt Katalog.

E99-00653 E

Modul : KATALOG
REG: : 1999-09-13 ***
Priorit.:

Emne: Systematiske tilvekstlister

Når vi bestiller systematiske tilvekstlister sortert etter NLM-klassifika-

sjon (MARC-felt 060), blir ikke postene sortert riktig. De blir sortert som

Dewey-mumre, og det blir feil. NLM-klassifikasjonen er en kombinasjon av bokstaver og tall, hvor det først sorteres på bokstaver.

Vi synes det er brukervennlig å legge ut systematiske tilvekstlister, men

i dag må disse redigeres manuelt. Når BIBSYS tilbyr en tjeneste med systematiske lister, bør de kunne sortere riktig.

Kommentarer fra BIBSYS: Se over.

E99-00693 E

Modul : KATALOG
REG: : 1999-09-27 ***
Priorit.:

Emne: KNYTTID ved minidatareg.

Vi kan nå knytte en strekkodeetikett (m.løpenr.=KNYT-strekkodeetikett) m. et

DOKID. Har fungert meget bra i vårt Merkeprosjekt. - Kommandoen KNYT forut-

setter at det foreligger et DOKID. For minireg.må vi nå først opprette et DOKID, og lage strekkodeetikett for å nyttiggjøre oss strekkodeleser før vi

kan bruke KNYTT-kommandoen. Vi foreslår 2 valgmuligheter ved minidatareg.

1. Nåværende funksjon - for de som bruker DOKID-strekkodeetiketter: Bruker gir minidatakommando og deretter et DOKID.

2. Ny funksjon - for de som bruker KNYTT-strekkodeetiketter: Bruker gir mini-

datakommando (MINdata el. MINek) og deretter et KNYTTID (BIBSYS må gi disse

etikettene et offisielt navn). Når man lagrer datene i reg.skjermen, genererer

systemet et DOKID og knytter samtidig det oppgitte KNYTTIDet til DOKIDet. Det

må lages en kvitteringsskjerm som oppgir hvilket DOKID og evt. OBJEKTD som er generert, samt hvilket KNYTTID som er knyttet til DOKIDet.

Kommentarer fra BIBSYS: Relativt lite arbeid å programmere det.

F00-00547

Overskrift : Adgang til å slette poster

Modul: KATALOG

Prioritet:

Overskrift: Adgang til å slette poster

Brukertilatelse av type "konv" og "utlån - fellestillatelse" (som brukes for miniregistrering) kan faktisk slette ikke bare eksemplarposter med status

kat, men også selve objektposten - så sant postene tilhører samme bibliotek.

Dette kan ikke være en bevisst ønskelig funksjon, og i praksis er det en sikkerhetsrisiko som bør fjernes.

E00-00548 E

Modul : KATALOG

REG: : 2000-10-28 ***

Priorit.:

Emne: Omklass

Vi overfører ofte store mengder bøker fra f.eks. r-saml. til magasin, derfor ville det vært fint om vi kunne ta flere om gangen uten å måtte skrive omklass mellom hver bok, evt ha en pftast som kom opp etter utført omklass.